

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Kittilän kunnan Raattaman ja Rauhalan kylissä vakinaisesti asuvilla henkilöillä olisi oikeus metsästää kansallispuiston siinä osassa, joka kuntajaon muuttamista koskevalla valtioneuvoston päätöksellä

on vuonna 2003 siirretty Kittilän kunnasta Muonion kuntaan. Esitys perustuu eduskunnan asiaa koskevaan lausumaan.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Pallas-Yllästunturin kansallispuisto on perustettu 30 päivänä joulukuuta 2004 annetulla lailla Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta (1430/2004). Kansallispuisto sijaitsee Enontekiön, Kittilän, Muonion ja Kolarin kunnissa ja sen pinta-ala on noin 102 000 hehtaaria. Kansallispuistoja koskevat rauhoitussäännökset ovat luonnonsuojelulain (1096/1996) 13—15 §:ssä. Tämän lisäksi Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annettuun lakiin on otettu eräitä täydentäviä säännöksiä, joilla turvataan erityisesti paikallisten asukkaiden perinteisiä oikeuksia, kuten metsästyksen harjoittamista puiston alueella. Metsästys onkin sallittu paikallisille asukkaille metsästyslain (615/1993) 8 §:n mukaisesti suurimmassa osassa puistoa.

Valtioneuvosto teki 18 päivänä kesäkuuta 2003 päätöksen kuntajaon muuttamisesta Kittilän ja Muonion kuntien välillä (566/2003). Päätöksellä siirrettiin silloisen Pallas-Ounastunturin kansallispuiston Kittilän kunnan puoleinen osa Muonion kuntaan. Tämä tarkoitti sitä, että kuntajaon muutoksen myötä Kittilän niin sanotun Kyrön Lapinkylän eli Raattaman ja Rauhalan kylien asuk-

kaat menettivät metsästyslain 8 §:n mukaisen oikeutensa metsästää edellä tarkoitettulla alueella. Pallas-Ounastunturin kansallispuistoon kuuluvat alueet ovat nyttemmin osa Pallas-Yllästunturin kansallispuistoa.

Hyväksyessään lain Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta eduskunta edellytti vastuksessaan asiaa koskevaan hallituksen esitykseen (EV 185/2004 vp), että hallitus valmistelee pikaisesti metsästyslakia koskevan muutosesityksen, jolla Kyrön Lapinkylän eli Raattaman ja Rauhalan kylien asukkaille palautetaan oikeus harjoittaa metsästystä valtiomailla.

Esityksellä toteutettaisiin eduskunnan asiaa koskevan lausuman sisältö. Raattaman ja Rauhalan kylien asukkaiden oikeutta metsästää ei kuitenkaan ole mahdollista palauttaa muuttamalla metsästyslakia, koska luonnonsuojelulain säännökset, joihin Pallas-Yllästunturin kansallispuiston osalta on viitattu, lähtökohtaisesti kieltävät kaiken metsästyksen puiston alueella. Paikallisille asukkaille metsästys on kuitenkin sallittu suuressa osassa puistoa ja metsästysoikeuden laajentava muutos on tehtävä tätä koskevaan Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annetun lain 4 §:ään. Asian luonteesta johtuen mairintukaltainen muutos ei muutoinkaan olisi so-

velias tehtäväksi metsästyslakiin, joka on metsästystä sääntelevä yleislaki.

2. Esityksen vaikutukset

Metsästyslain 8 § mukaan henkilöllä, jonka kotipaikka on Lapin lääniin kuuluvassa kunnassa, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla.

Luonnonsuojelulain 13 §:ssä kielletään eläinten tappaminen kaikissa valtion omistamille alueille perustetuissa kansallispuistoissa siitä riippumatta, sijaitsevatko ne metsästyslain 8 §:ssä tarkoitettuun niin sanotulla vapaan metsästysoikeuden alueella. Luonnonsuojelulain 13 §:n kiellosta on metsästyksen harjoittamisen suhteen säädetty lukuisia poikkeuksia niissä kansallispuistoissa, jotka on perustettu metsästyslain 8 §:ssä tarkoitetuille alueille. Metsästys on tällöin sallittu kuntalaisille edellä mainitusta pykälästä lähemmin ilmenevän periaatteen mukaisesti. Myös Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annetun lain 4 §:n mukaan paikallisilla asukkailla on luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten estämättä oikeus metsästää kansallispuiston alueella lukuun ottamatta tunturien paljakka-alueita sekä puiston reittien, palvelurakenteiden ja matkailukeskusten läheisyy-

dessä olevia alueita.

Esityksen mukaan Kittilän kunnan Rauhalan ja Raattaman kylien asukkaille annettaisiin metsästyksen suhteen laajemmat oikeudet kuin mitä metsästyslain 8 §:stä muutoin johtuu. Laajennetut oikeudet kohdistuvat kaiken lisäksi kansallispuiston alueelle, jossa metsästys on lähtökohtaisesti kokonaan kielletty luonnonsuojelulaissa olevan säännöksen perusteella. Asialla on tässä suhteessa myös periaatteellista merkitystä.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu ympäristöministeriössä. Valmistelussa on oltu yhteydessä maa- ja metsätalousministeriöön. Esityksestä ei ole pyydetty lausuntoja.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1430/2004) 4 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momenteiksi, seuraavasti:

4 §

Paikallisten asukkaiden oikeudet

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, on Kittilän kunnan Raattaman ja Rauhalan kylissä vakinaisesti asuvilla henkilöillä oikeus 1 momentin mukaisesti metsästää kansal-

lispuiston siinä osassa, joka kuntajaon muuttamisesta Kittilän ja Muonion kuntien välillä annetulla valtioneuvoston päätöksellä (566/2003) on siirretty Kittilän kunnasta Muonion kuntaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 200 .

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2005

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ympäristöministeri *Jan-Erik Enestam*

Laki

Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta 30 päivänä joulukuuta 2004 annetun lain (1430/2004) 4 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momenteiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Paikallisten asukkaiden oikeudet

Paikallisten asukkaiden oikeudet

Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa on niillä, joiden kotipaikka on metsästyslain (615/1993) 8 §:ssä tarkoitettussa kunnassa, oikeus luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten estämättä metsästää kotikunnassaan puiston alueella mainitun lainkohdan perusteella. Metsästys ei kuitenkaan ole sallittua tunturien paljakkaluonnetuilla eikä puiston reitien, palvelurakenteiden eikä Ylläksen ja Pallastunturin matkailukeskusten läheisyydessä olevilla alueilla. Metsästykselle sallitut alueet on merkitty rasterilla tämän lain liitteenä olevaan karttaan.

Pallas-Yllästunturin kansallispuistossa on niillä, joiden kotipaikka on metsästyslain (615/1993) 8 §:ssä tarkoitettussa kunnassa, oikeus luonnonsuojelulain rauhoitussäännösten estämättä metsästää kotikunnassaan puiston alueella mainitun lainkohdan perusteella. Metsästys ei kuitenkaan ole sallittua tunturien paljakkaluonnetuilla eikä puiston reitien, palvelurakenteiden eikä Ylläksen ja Pallastunturin matkailukeskusten läheisyydessä olevilla alueilla. Metsästykselle sallitut alueet on merkitty rasterilla tämän lain liitteenä olevaan karttaan.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, on Kittilän kunnan Raattaman ja Rauhalan kylissä vakinaisesti asuvilla henkilöillä oikeus 1 momentin mukaisesti metsästää kansallispuiston siinä osassa, joka kuntajaon muuttamisesta Kittilän ja Muonion kuntien välillä annetulla valtioneuvoston päätöksellä (566/2003) on siirretty Kittilän kunnasta Muonion kuntaan.

Onkimisesta, pilkkimisestä ja muusta kalastuksesta kansallispuistossa on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Pallasjärven, Keimijärven ja Aakenustunturin Pyhäjärven ovat myös kalaston hoitoon liittyvät toimenpiteet sallittuja. Kalaston hoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin luonnonsuojelulain 19 §:n nojalla laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Ka-

Onkimisesta, pilkkimisestä ja muusta kalastuksesta kansallispuistossa on voimassa, mitä siitä erikseen säädetään. Pallasjärven, Keimijärven ja Aakenustunturin Pyhäjärven ovat myös kalaston hoitoon liittyvät toimenpiteet sallittuja. Kalaston hoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin luonnonsuojelulain 19 §:n nojalla laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Ka-

Voimassa oleva laki

lastus ei kuitenkaan ole sallittua Pallasjär-
vessä esiintyvän taimenen kutuvesissä, ve-
sissä, joissa on luontainen purotaimenkanta
eikä vesissä, jotka ovat tunturinieriän esiin-
tymisalueita. Kalastukselta kielletyistä alu-
eista säädetään tarkemmin valtioneuvoston
asetuksella.

Poronhoidon harjoittamisesta ja puun ot-
tamisesta kotitarvekäyttöön kansallispuis-
tossa on voimassa, mitä siitä erikseen sää-
detään.

Ehdotus

lastus ei kuitenkaan ole sallittua Pallasjär-
vessä esiintyvän taimenen kutuvesissä, ve-
sissä, joissa on luontainen purotaimenkanta
eikä vesissä, jotka ovat tunturinieriän esiin-
tymisalueita. Kalastukselta kielletyistä alu-
eista säädetään tarkemmin valtioneuvoston
asetuksella.

Poronhoidon harjoittamisesta ja puun ot-
tamisesta kotitarvekäyttöön kansallispuis-
tossa on voimassa, mitä siitä erikseen sää-
detään.

_____ päivä
Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 200.